

at de, som indirecte vælges, ikke ere folkevalgte. De skulde vælges dels af Folkethinget og dels af Landsthinget, hvorved de altsaa for Landsthingets Bedkommende bleve dobbelt indirecte, og tillige valgte af Mænd, der selv ere valgte efter en Valgbarhedsænsus, de øvrige Bestanddele af Repræsentationen skulde fremgaae af Forsamlinger, hvis ene Trediedeel er valgt af Geistlige, Ridderstabsmedlemmer og af Godseiere, og hvis øvrige Totrediedele ere valgte med Censur. Et saadant Element i en Repræsentation kalder Adressen „folkevalgt“, og dog vil man nu paastaae, at naar der er Spørgsmaal om at forøge det, saa kan det, efter Adressens Mening, kun stee paa een Maade. Man maa altsaa indrømme, at man i Adressen har taget dette Udtryk i en temmelig vag Betydning (Stemmer: Ja!), og naar man siger Ja dertil, saa har man altsaa derved indrømmet, at man kunde forøge det folkevalgte Element paa en Maade, som En eller Anden ikke kunde synes om. Dertil skal jeg imidlertid bemærke, at Adressen har sin Bestemthed, ikke-blot i det, den udtrykkelig har forlangt, men ogsaa deri, at den udtrykkelig antyder, at Meget maatte stee, som vi ikke kunde billige, hvilket den ærede Rigsdagsmand ogsaa ofte har sagt under Forhandlingerne.

Med Hensyn til det andet Spørgsmaal, angaaende Udtrykket det „Constitutionelle“, er det ogsaa vist, at naar man kun vil holde sig til Begrebet constitutionelt, selv om man vil sætte „sand“ eller „virkelig“ til, saa kan man unægtelig gjerne komme til det Resultat hvortil den ærede Rigsdagsmand for Døns Amt's 2den Valgkreds kom, nemlig at det er et Begreb, som kan betyde Lidt eller grumme Meget eller slet ingen Ting. Det vilde være særdeles uheldigt, hvis Adressen blot skulde være baseret paa et saadant „Begreb“; thi saa var der unægtelig ikke sagt Meget i den; men det maa ikke oversees og ikke glemmes, at der tillige udtrykkelig er sagt, og sagt med fuldkommen bestemt Overlæg, at Hans Majestæt ved Rescriptet af 28de Januar 1848 allerede har tilsagt sit Folk en sand constitutionel Forsatning, og dette blev sagt, fordi

der maatte være Noget at holde sig til, fordi man dengang var nødt til ikke alene at stole paa Grundloven, men ogsaa maatte see paa Rescriptet af 28de Januar 1848, som blev taget frem og nøie undersøgt, da disse Ord bleve optagne fra Udvalgets Side; — den ved dette Rescript tilsagte Forsatning har man altsaa givet Prædicat af en sand „constitutionel“; det kan man ikke fragaae. Jeg troer saaledes, at det ved en nærmere Betragtning skal findes, at Ubestemtheberne i Adressen paa ingen Maade ere af den Bestaffenhed, at man skulde kunne sige, at man, da den vedtoges, svævede i Mørke og Dunkelhed med Hensyn til saadanne væsentlige Punkter som de, den ærede Rigsdagsmand har antydet. Jeg holder mig overbeviist om, at den ærede Rigsdagsmand skal være aldeles ude af Stand til at bevise det. Det, som jeg her har anført, troer jeg dog er Data, som skulle imødegaaes og modbevises, før det skal kunne siges, at de ingen Betydning have. Jeg er fuldkommen overbeviist om, at de ikke skulle kunne imødegaaes saaledes, at deres Virkninger skulde kunne tilintetgøres.

Jeg skal med Hensyn til Adressen slutte med en Udtalelse, som maaskee kunde synes paradox i denne Forsamling — thi saa langt ere vi komne bort fra Forhandlingen om Adressen — men hvis Rigtighed dog skal indrømmes af de Mænd, som dengang vare tilstede i Forsamlingen og med Alvor havde sat sig ind i den hele Situation, havde seet, hvad der forelaa og hvad der kunde komme, en Udtalelse, hvis Rigtighed desuden ligger for i selve Adressen og i Forhandlingerne, som samtidig fandt Sted om en anden Sag: at, dersom det Ministerium, der stod her for et Aar siden, dengang da Adressen blev indgivet, havde iværksat den Forandring i Forordningen af 26de Juli 1854, at blot de Kongevalgtes Antal var bleven indskrænket saaledes, at det ikke kom til at udgjøre mere end $\frac{1}{4}$ af det Hele, og dertil havde givet denne Repræsentation lovgivende Myndighed med Hensyn til Finanterne ved et Normalbudget og den samme lovgivende Myndighed, som der var givet med Hensyn til nye Skatter og Laan,